

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 09 0 K 030617 18 Kž 3
Sarajevo, 24.09.2018. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Gogala Zorice kao predsjednice vijeća, Dodik mr Božidarke i Pavlović Slavka kao članova vijeća, uz sudjelovanje Herić Senke kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog J. H., zbog krivičnog djela Razbojništvo iz člana 289. stav 2. u vezi stava 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbama kantonalne tužiteljice u S. i branitelja optuženog J. H., izjavljenim protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 030617 18 K od 05.06.2018. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 24.09.2018. godine, u prisutnosti zamjenice glavnog federalnog tužitelja T. A., optuženog J. H. i njegovog branitelja, advokata H. A. iz S., donio je

P R E S U D U

Žalba branitelja optuženog J. H. izjavljena protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 030617 18 K od 05.06.2018. godine odbija se kao neosnovana, a djelimičnim uvažanjem žalbe kantonalne tužiteljice u S., preinačava se presuda Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 030617 18 K od 05.06.2018. godine u odluci o kazni, tako da se optuženi J. H. za krivično djelo Razbojništvo iz člana 289. stav 2. u vezi stava 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine za koje je tom presudom oglašen krivim, na osnovu člana 49. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine i čl. 50. stav 1. tačka b) i 51. stav 1. tačka b) istog zakona, osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine i 2 (dva) mjeseca, u koju kaznu mu se na osnovu člana 57. stav 1. KZ FBiH uračunava vrijeme provedeno u pritvoru od 16.03.2018. godine do upućivanja na izdržavanje kazne zatvora.

U ostalom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 030617 18 K od 05.06.2018. godine optuženi J. H. oglašen je krivim zbog krivičnog djela Razbojništvo iz člana 289. stav 2. u vezi stava 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH), i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci. U izrečenu kaznu, optuženom je na osnovu člana 57. stav 1. KZ FBiH uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 16.03.2018. godine i dalje.

Istom presudom, a na osnovu člana 212. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), oštećenom D. J. je dosuđen imovinskopravni zahtjev u iznosu od 330,00 KM, koji je optuženi dužan platiti oštećenom odjednom i u roku od 30 dana od pravomoćnosti presude.

Dalje je tom presudom a na osnovu člana 417. ZKP FBiH i čl. 114. i 115. KZ FBiH od optuženog H. J. oduzet mobitel marke Huawei P9 Lite bijele boje IMEI broja 869398020934582 i IMEI broja 869398020974596, kao imovinska korist pribavljena krivičnim djelom, privremeno oduzet od J. H. po potvrdi MUP-a KS, IV Policijska uprava br. 02/11-4-70/18 od 16.03.2018. godine i određeno da će se isti vratiti oštećenom D. J., u skladu sa odredbom člana 88. ZKP FBiH, dok je na osnovu člana 202. stav 4. ZKP FBiH u vezi člana 204. ZKP FBiH, optuženi oslobođen obaveze naknade troškova krivičnog postupka uključujući nagradu i nužne izdatke branitelja tako da ti troškovi padaju na teret budžetskih sredstava.

Protiv te presude žalbu je izjavila kantonalna tužiteljica u S., zbog odluke o kazni, sa prijedlogom da se pobijana presuda preinači tako da se optuženom izrekne kazna zatvora u dužem vremenskom trajanju od one koja mu je izrečena pobijanom presudom.

Žalbu zbog odluke o kazni izjavio je i branitelj optuženog J. H., advokat M. O. iz S., sa prijedlogom da se pobijana presuda preinači tako da se optuženom izrekne blaža kazna zatvora od one koja mu je izrečena pobijanom presudom.

Branitelj optuženog podnio je odgovor na žalbu kantonalne tužiteljice u S., u kojem je naveo razloge zbog kojih smatra da je ta žalba neosnovana, pa je predložio da se ona kao takva i odbije.

Zamjenica glavnog federalnog tužitelja je podneskom broj T09 0 KTŽ 0122688 18 2 od 12.07.2018. godine predložila da se žalba kantonalne tužiteljice u S. (u daljem tekstu: tužiteljica), uvaži i pobijana presuda preinači, tako da se optuženom izrekne kazna zatvora u dužem vremenskom trajanju od izrečene, a da se žalba branitelja optuženog odbije kao neosnovana, pa je kod takvog stava ostala i na sjednici vijeća ovog suda održanoj u smislu člana 319. ZKP BiH.

Na istoj sjednici, branitelj optuženog, advokat H. A. (u zamjeni za advokata M. O.) je izjavio da u cijelosti ostaje kod navoda i prijedloga iz podnesene žalbe, koju je i usmeno obrazložio, te da ostaje kod odgovora koji je podnesen na žalbu tužiteljice, predlažući da se ta žalba odbije kao neosnovana, a optuženi je izjavio da u cijelosti prihvata kako žalbu i odgovor na žalbu, tako i navode i prijedloge svog branitelja iznesene na sjednici vijeća.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda tužitelja i branitelja optuženog i po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženog povrijeđen krivični zakon u smislu člana 321. ZKP FBiH, pa je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Branitelj optuženog u žalbi navodi da su se na strani optuženog stekle naročito olakšavajuće okolnosti koje, po stanovištu žalbe, prvostepeni sud nije cijenio u dovoljnoj mjeri, što se prvenstveno odnosi na to da je optuženi priznao krivnju na samom početku glavnog pretresa i time dao značajan doprinos efikasnosti i ekonomičnosti krivičnog postupka. Zatim navodi da je optuženi otac dvoje malodobne djece, da je priznanjem krivičnog djela izrazio i kajanje, te

obećao da krivično djelo neće više ponoviti, pa je prema stavu branitelja sve to trebalo biti osnov za izricanje blaže kazne optuženom od one koja mu je izrečena prvostepenom presudom.

Nisu osnovani ovi žalbeni navodi.

Prvostepeni sud je u pobijanoj presudi kao olakšavajuće okolnosti na strani optuženog cijenio upravo one okolnosti na koje branitelj ukazuje žalbom, dajući im karakter osobito olakšavajućih, temeljem čega je optuženom ublažio kaznu ispod zakonom propisanog minimuma. U žalbi nije ukazano na neke druge olakšavajuće okolnosti koje eventualno postoje na strani optuženog, a koje je prvostepeni sud propustio cijeliti, pa po ocjeni ovog suda nisu prihvatljivi žalbeni navodi da olakšavajuće okolnosti koje je prvostepeni sud našao na strani optuženog, nisu cijinjene u dovoljnoj mjeri i da je optuženom trebalo izreći blažu kaznu od one koja mu je izrečena pobijanom presudom. Nasuprot tome, ovaj sud je stava da su te okolnosti od strane prvostepenog suda precijenjene, o čemu će biti više riječi u vezi sa žalbenim prigovorima tužiteljice.

Tužiteljica u žalbi navodi da je prvostepeni sud dao prevelik značaj olakšavajućim okolnostima koje su se stekle na strani optuženog, a da je pri tome zanemario okolnosti kao što su jačina ugrožavanja zaštićenog dobra i okolnosti pod kojima je krivično djelo učinjeno. S tim u vezi navodi da je u konkretnom slučaju optuženi u večernjim satima sačekao ispred ulaza oštećenu, koju je pratio, i dok je čekala lift istoj prišao sa leđa i ugurao je u lift uperivši nož u pravcu njenog tijela te joj upotrebom opasnog oruđa zaprijetio da će joj zabiti nož u grljakan ukoliko pokuša pozvati u pomoć, te joj tražio da preda novac i mobitel što je ista u strahu za svoj život i učinila, a potom joj uputio prijetnje da će joj nastradati djeca ukoliko odluči da prijavi policiji događaj. Navodi da se radi o okolnostima izvršenja krivičnog djela koje su same po sebi teške, a koje nisu redovne i ne ulaze u obilježje krivičnoga djela zbog čega ocjenu prvostepenog suda da u konkretnom slučaju nisu nastupile teže posljedice smatra pogrešnom. Naglašava da optuženi ne samo da je od oštećene uz upotrebu opasnog oruđa zatražio da mu preda predmete, već joj je uputio i prijetnje da će joj nastradati porodica ukoliko odluči da ga prijavi, a nakon što je od iste oduzeo predmete koje je tražio i nije bilo potrebe da koristi te dodatne prijetnje kako bi kod nje izazvao strah radi sticanja protupravne imovinske koristi, pa da je te okolnosti prvostepeni sud propustio da cijeni. Također navodi da priznanje krivičnog djela od strane optuženog nema takav značaj kakav mu se pridaje, obzirom da je bio suočen sa dokazima i svjestan zapriječene kazne za predmetno krivično djelo, te smatra da u konkretnom slučaju nisu postojale naročito olakšavajuće okolnosti koje bi opravdale ublažavanje kazne ispod zakonskog minimuma u mjeri u kojoj je to učinio prvostepeni sud, tako da se izrečenom kaznom neće postići svrha kažnjavanja.

Ovaj sud prije svega podsjeća da je krivično djelo razbojništva složeno krivično djelo koje se sastoji od elemenata prinude i krađe, pri čemu prinuda (sila ili prijetnja) predstavlja sredstvo, tj. način izvršenja krađe. U konkretnom slučaju radi se o kvalificiranom obliku krivičnog djela razbojništva (iz člana 289. stav 2. KZ FBiH), budući da je pri njegovom izvršenju optuženi oštećenju prijetio nožem kao opasnim oruđem, pa ta okolnost ne može biti dvostruko vrednovana i kod odmjeravanja kazne optuženom. Stoga su žalbeni navodi tužiteljice u tom dijelu neprihvatljivi. Međutim, osnovano se žalbom tužiteljice ukazuje da je optuženi prema oštećenju osim prijetnje opasnim oruđem primijenio i silu (gurnuvši je u lift), te da joj je prijetio nožem i nakon što je postigao cilj (pribavio protivpravnu imovinsku korist), što su i po ocjeni ovog suda okolnosti koje je prvostepeni sud trebao vrednovati kao otežavajuće. Također, težina ovog krivičnog djela i njegove posljedice ne može se vrednovati isključivo kroz imovinsku posljedicu (visinu pribavljene imovinske koristi tj. ono što je rezultat krađe), nego ona uključuje

i posljedice prouzročene prinudom, odnosno u konkretnom slučaju pretrpljeni strah oštećene za njen život i život članova njene porodice, izazvan prijetnjom nožem kao opasnim oruđem. Stoga se i po ocjeni ovog suda kao olakšavajuća okolnost na strani optuženog nije moglo uzeti to da „nisu nastupile teže posljedice učinjenja krivičnog djela odnosno veća šteta koja je inače materijalnog karaktera“, na što se osnovano ukazuje žalbom tužiteljice.

S druge strane, pravilno je prvostepeni sud utvrdio da na strani optuženog postoje i brojne olakšavajuće okolnosti koje imaju karakter osobito olakšavajućih (priznanje krivičnog djela, porodične prilike optuženog, učinjenje krivičnog djela u stanju smanjene uračunljivosti), što i po ocjeni ovog suda opravdava izricanje kazne ispod zakonom propisanog minimuma. Međutim, s obzirom da prvostepeni sud nije dao adekvatan značaj naprijed navedenim okolnostima na koje se osnovano ukazuje žalbom tužiteljice, onda je, i po ocjeni ovog suda, kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci koja je pobijanom presudom izrečena optuženom preblago odmjerena.

Stoga je ovaj sud na osnovu člana 329. ZKP FBiH, donio presudu kojom je, odbivši žalbu branitelja optuženog kao neosnovanu, a djelimično uvaživši žalbu tužiteljice, pobijanu presudu preinačio u odluci o kazni, pa optuženom uz primjenu odredbi čl. 50. stav 1. tačka b) i 51. stav 1. tačka b) KZ FBiH, za krivično djelo Razbojništvo iz člana 289. stav 2. u vezi stava 1. KZ FBiH za koje je tom presudom oglašen krivim, izrekao kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine i 2 (dva) mjeseca, nalazeći da je takva kazna srazmjerna težini učinjenog krivičnog djela, stepenu krivnje optuženog i nastaloj posljedici. Pri tome je ovaj sud imao u vidu i svrhu kažnjavanja, te našao da je ovakva kazna neophodna da bi se njome izrazila društvena osuda krivičnog djela, utjecalo na optuženog da ubuduće ne čini krivična djela i da se potakne njegovo prevaspitanje, da se utječe na ostale da ne čine ovakva krivična djela, i da se utječe na svijest građana o pogibeljnosti krivičnih djela i o pravednosti kažnjavanja učinitelja.

Zapisničar
Herić Senka,s.r.

Predsjednica vijeća
Gogala Zorica,s.r.